۵۵ درصد والدین بعد از گذشت ۳ تا ۵ سال از اعتیاد فرزندانشان مطلع می‌شوند

صرامی مشاور دبیر کل ستاد مبارزه با مواد مخدر گفت: با وجود حساسیت والدین اما تحقیقات نشان می دهد ۵۵ درصد والدین بعد از گذشت ۳ تا ۵ سال از اعتیاد فرزندان یکی از موضوعاتی است که به شدت در عصر حاضر موجب نگرانی خانواده ها شده است اما باید به این موضوع توجه کرد که چه باید کرد تا فرزندان به سمت و سوی پدیده اعتیاد نروند و دچار انحرافات و آسیب های اجتماعی نشوند.

اعتیاد در بین نوجوانان می چرخد

اعتیاد دانش آموزی!

دانش پور - مدرسه متوسطه اول است. یعنی دانش آموزانش چیزی بین ۱۳ تا ۱۶ سال دارند. از قضا دختر هم هستند. اما همین که در مدرسه باز می شود و دانش آموزان وارد خیابان می شوند، ناباورانه در دست های بعضی از آن ها می توان سیگار را به وضوح دید. اگر چه تعدادشان خیلی زیاد نیست اما برای دخترانی در این سن کشیدن سیگار یعنی دروازه ورود به مصرف مواد دیگر در سال های بعد. همان طور که سارا دانش آموز همین مدرسه که سیگار در دستانش است می گوید گاهی مواد مخدر هم مصرف می کند. سعید کلاس هفتم است. در مدرسه ای در شرق تهران منطقه ۸ درس می خواند و می گوید: در مدرسه ما برخی بچه ها صبح ها که می آیند گاهی چندان حالشان خوب نیست. برخی معلمان و مدیر مدرسه هم از پس آن ها بر نمی آیند. بعضی از آن ها هم، نه تنها سیگار که مواد دیگر هم مصرف می کنند. البته در مدرسه جرات مصرف مواد ندارند اما با خودشان می آورند و وقتی تعطیل می شویم در پارک نزدیک مدرسه چند نفری مصرف می کنند. حتی بعضی هایشان مواد هم می فروشند. او ادامه می دهد: این جا بیشتر بچه ها برای این که در جمع های دوستانه روی هم را کم کنند و یا از هم کم نیاورند مواد مصرف می کنند. مدیر و ناظم و معلمان هم کاملا بچه ها و خلاف هایشان را می شناسند اما کاری از دستشان بر نمی آید. چند وقت پیش می خواستند یکی از بچه هایی را که با خود مواد آورده بود بیرون کنند اما گفتند آموزش و پرورش اخراج این گونه دانش آموزان را ممنوع کرده است. به نظرم این مسئله آن قدر گسترده شده که عملا رشته ماجرا از دست مسئولان مدرسه هم خارج شده است. را مین هم دانش آموز کلاس هشتم است. اما از دندان های زرد و لبان سیاهش می شود فهمید که مواد مصرف می کند. حتی حالت حرف زدنش هم همین را می گوید. با من که حرف می زند حلقه های دود سیگار با هر پکی بالا می رود. تعجب می کنم وقتی می شنوم که از ۱۰ سالگی سیگار می کشیده. خودش تعریف می کند: پدر و مادرم که از هم جدا شدند، زندگی با پدر نصیب من شد. پدرم معتاد نیست اما آن قدر گرفتار است که انگار یادش رفته من پرسش هستم. باور کنید حتی از سیگار کشیدنم هم بی اطلاع است چه برسد به مواد دیگر. الان سه سالی می شود که تریاک و گاهی هم شیشه یا هر چیزی که دستم بیاید می کشم.

می پرسم معلمان و مدیر مدرسه هم متوجه ماجرا نیستند؟ می گوید: مگر می شود حواس شان نباشد اما کاری از دست آن ها بر نمی آید. نهایت تلاش آن ها این است که اجازه ورود سیگار و مواد به مدرسه را ندهند که از پس این کار هم بر نمی آیند. البته شاید ما نتوانیم در مدرسه مصرف کنیم اما می توانیم مواد را به راحتی به مدرسه بیاوریم.

سارا کلاس هفتمی است و می گوید: «در روزهای تعطیل که وقت آزاد زیاد دارم تا به مشکلات و تنهایی هایم فکر کنم حداقل یک پاکت سیگار می کشم. ۵ ساله بودم که مادرم فوت کرد. پدرم با زن دیگری ازدواج کرد اما بعد از دو سال او هم از دنیا رفت. من ماندم و دو خواهر دیگرم و هزاران مشکلی که خودم باید در این سن و سال آن ها را بفهمم و حل کنم. از ۹ سالگی سیگار می کشم. خیلی سعی کرده ام به سمت مصرف مواد نروم البته گاهی با یکی دو تا از دوستانم شیشه مصرف می کنیم.»

حامد هنوز پشت لبش سبز نشده است، ولی سیگار در بین انگشتانش که مردانه نشده اند خودنمایی می کند. عجیب است که خیلی راحت عنوان می کند پنج سال است سیگار می کشد. شاید دلیل بی پروا اعلام کردنش این باشد که می گوید: «الان خیلی ها سیگار میکشن اما نمیگن که میکشن.» اما همین حامد برای گفتن باقی ماجرا کمی محتاط صحبت می کند: «در مدرسه ما تعداد سیگاری ها زیاد است اما بعضی ها مواد می کشند. البته همه آن ها از سیگار شروع کرده اند. این را هم بگویم که خیلی از این بچه ها خودشان را معتاد نمی دانند. وقتی از آن ها بپرسی می گویند همین طور تفننی می کشیم.» می پرسم خودت هم مصرف کننده ای؟ با خنده می گوید: «من هم گاهی تفننی می کشم، در مدرسه نمی توانیم مصرف کنیم پاتوق ما بعد از تعطیل شدن در پارکی حوالی مدرسه است. بچه ها مواد را داخل وسایل شان جاسازی می کنند و به مدرسه می آورند.»

شاید بیراه نباشد که می گویند بچه های این دوره و زمانه از زمان خودشان جلوتر هستند. اگر چه این موضوع می تواند بار مثبت هم داشته باشد اما همیشه هم این طور نیست. الان اگر از معلمان و مدیران مدرسه بپرسید به صراحت می گویند که در این اوضاع و احوال دانش آموزان دیگر نگران کم شدن نمرات مدرسه نیستند. آن ها حتی به آوردن یواشکی سی دی و فیلم و این گونه چیزها به مدرسه خلاف نمی گویند. برای درک نگرانی های اولیای مدرسه کافی است که وقتی مدرسه ای تعطیل می شود رفتارهای دانش آموزان را زیر نظر بگیریم. گاهی با بچه هایی روبه رو می شویم که سیگار و گاهی مواد مخدر را در گوشه و کنار شهر و یا پارک ها مصرف می کنند، ژست جدی و بزرگ منشانه می گیرند و به هر دری می زنند تا از هم کم نیاورند.

■ **۴ درصد معتادان ۱۵ تا ۱۹ ساله هستند**

اگر چه ارزیابی های میدانی نشان می دهد که مصرف مواد مخدر به دانش آموزان دوره متوسطه اول و حتی قبل از آن رسیده است اما معاون کاهش تقاضا و توسعه مشارکت های مردمی ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری، چندی پیش کاهش سن اعتیاد در ایران به ۱۱ سال را تکذیب کرد و گفت: آمار این چنینی تنها در سطح ملی و در قالب تحقیقات علمی واقعیت پیدا می کند که آخرین آمار نیز مربوط به سال ۸۹ است. پرویز افشار مدرسه، دانشگاه، دوران سربازی، مراکز اجتماعی و ... را گلوگاه مثبت و موثر در جهت مبارزه و مقابله با مواد مخدر عنوان کرد که اگر آموزش ها به درستی انجام شود، شاهد بهبود این امر در کشور خواهیم بود. وی ادامه داد: اگر چه شاهد هستیم جسته و گریخته آماری از اعتیاد در مدارس اعلام می شود اما آمار دقیق بر اساس عوامل تعریف شده، مشخص می شوند.

در عین حال مشاور دبیر کل ستاد مبارزه با مواد مخدر کشور با بیان این که سیستم هوشمند اعتیاد یک تهاجم جدی را علیه نوجوانان و جوانان آغاز کرده است گفت: ۴ درصد معتادان ۱۵ تا ۱۹ ساله هستند. حمید رضا صرامی اظهار کرد: بر اساس آمار ۵۸ درصد معتادان زیر ۳۴ سال و ۱۴ درصد از معتادان در طیف سنی ۱۵ تا ۱۹ سال هستند که به این معناست که نشانه روی و قتل عام سیستم اعتیاد بر روی سنین نوجوان و جوان و آیندگان کشور است و آن ها به دنبال ناکارآمد کردن این نسل هستند. وی ادامه داد: باید توجه کرد انسان سالم محور توسعه پایدار است بدین منظور دشمن درصدد است با در دام افتادن آینده سازان در توسعه کشور اختلالاتی ایجاد کند.

مشاور دبیر کل ستاد مبارزه با مواد مخدر کشور به عوامل گرایش نوجوانان و جوانان به اعتیاد به مواد مخدر اشاره کرد و گفت: فقر آگاهی و دانش تخصصی در برابر عوارض و تبعات ناشی از اعتیاد، فقر مهارت های خود مراقبتی و خود کنترلی در برابر آسیب ها، لذت طلبی های افراطی جوانان و نوجوانان و باورهای غلط از جمله علل گرایش جوانان و نوجوانان به پدیده شوم اعتیاد است.

■ **شبکه های مجازی و تبلیغات مصرف مواد مخدر**

وی با اشاره به این که یکی از علت هایی که جوانان را به سمت و سوی اعتیاد می کشاند کنجکاوی های هدایت نشده است تصریح کرد: اختلالات خلق و خوی افراد نظیر اضطراب، پرخاشگری شدید، اعتماد به نفس پایین و افسردگی در گرایش افراد به سوی معضل اعتیاد مؤثر است.

وی درباره گسترش تبلیغات مصرف مواد مخدر در شبکه های مجازی گفت: پلیس فتا در این زمینه با جدیت وارد عمل شده و بر اساس مطالعات انجام شده و اطلاعات ارائه شده برخورد جدی با متولیان این کانال ها و شبکه ها داشته است.

صرامی با بیان این که متاسفانه این شبکه ها به صورت قارچ گونه به نوع دیگری هر روز در حال ظهور و گسترش هستند اظهار کرد: باید باورهای غلط ارائه شده به دانش آموزان هر چه سریع تر اصلاح شود تا تاثیر این شبکه های مجازی را خنثی کنیم. مشاور دبیر کل ستاد مبارزه با مواد مخدر کشور افزود: بر اساس گزارش های اعلام شده، طبقه معلمان با اعتمادترین طبقه در بین طبقات اجتماعی هستند لذا قطعا مداخلات این قشر جامعه در حوزه پیشگیری و فرهنگ سازی تاثیر گذارتر خواهد بود که باید از این ظرفیت استفاده شود.

■ **والدین بی اطلاع از اعتیاد فرزندان!**

صرامی گفت: اعتیاد فرزندان یکی از موضوعاتی است که به شدت در عصر حاضر موجب نگرانی خانواده ها شده است اما باید به این موضوع توجه کرد که چه باید کرد تا فرزندان به سمت و سوی پدیده اعتیاد نروند و دچار انحرافات و آسیب های اجتماعی نشوند. وی ادامه داد: با وجود حساسیت والدین اما تحقیقات نشان می دهد ۵۵ درصد والدین بعد از گذشت ۳ تا ۵ سال از اعتیاد فرزندانشان مطلع می شوند پس والدین باید با حساسیت بیشتر درباره فرزندان از بروز پدیده اعتیاد جلوگیری کنند. مشاور دبیر کل ستاد مبارزه با مواد مخدر کشور تصریح کرد: نقش بی بدیل والدین در عرصه تربیت نقشی است که هیچ گاه نباید نادیده گرفت و بیان این موضوع از سوی خانواده که جامعه باید آن ها را اصلاح کند حرف غلطی است چرا که فرزندان ۴ هزار و ۳۰۰ ساعت در منزل به سر می برند و از طریق والدین الگوبرداری می کنند و از نوع رفتار و خواسته های خانواده نسبت به مسائل اجتماعی حساس می شوند. وی تاکید کرد: در درون منزل گفتمان را با فرزندان افزایش دهید، هر شب ۳۰ دقیقه برای آن ها وقت بگذارید و درباره مسائل اجتماعی صحبت کنید چرا که این گونه رفتار در کودکان موجب احساس ارزشمندی در نزد والدین شده و این احساس ارزشمندی سبب افزایش اعتماد به نفس و عزت نفس در فرزندان می شود.

صرامی خاطرنشان کرد: والدین هر روز باید به سه سوال پاسخ دهند که فرزندان کجا هستند، چه کار می کنند و با چه کسی هستند تا فرزندان از بروز آسیب های اجتماعی در امان بمانند. وی افزود: تا می توانید فرزندان را غرق محبت کنید؛ به هر میزان که فضای گرم در منزل حاکم باشد در چنین شرایطی احساس تعلق فرزندان به خانواده افزایش می یابد و زمینه های فرار از منزل از بین می رود.

صرامی با بیان این که فضای منزل باید برانگیزاننده و بازدارنده باشد گفت: در منزل باید قوانینی تنظیم شود به طور مثال زمان برگشت به خانه و انجام دروس مدرسه مدنظر قرار گیرد.

■ **دسترسی به مواد علت گرایش به مصرف**

در عین حال به گفته یک پژوهشگر حوزه اعتیاد دسترسی به مواد مخدر تاثیر زیادی در مصرف مواد به خصوص بین نوجوانان و افراد کم سن دارد. مرتضی زارعی اظهار داشت: متاسفانه ورود به مقوله مصرف مواد در بین دختران و پسران در سن پایین و به خصوص در زمان تحصیل در مدرسه نوعی تابو محسوب می شود و مسئولان مرتبط برای ورود به این ماجرا با احتیاط عمل می کنند و این مسئله همان نقطه ای است که می تواند ماجرا را وخیم تر کند. وی ادامه داد: در دهه های گذشته با مقوله مصرف سیگار، الکل و مواد مخدر توسط دانش آموزان به گونه ای برخورد می شد که انگار چنین مسئله ای اصلا وجود ندارد و همین امر باعث می شد تا عملا راهکاری برای درمان مشکل اندیشیده نشود و شاید اگر اکنون نگرانی اولیای مدارس و حتی والدین نسبت به ابتلای بچه ها به مصرف هر کدام از این مواد افزایش داشته است ناشی از همین بی برنامگی و یا پذیرفتن واقعیت ماجرا باشد. وی افزود: متاسفانه برخی مواقع بچه ها یا والدین آن قدر خود را قوی می دانند که به گمانشان هم نمی رسد ممکن است روزی خودشان یا فرزندانشان مصرف کننده شوند. این پژوهشگر حوزه اعتیاد با بیان این که روحیه جست و جوگری جوانان و نوجوانان سبب شده که در مبحث اعتیاد کنجکاوی زیادی از سوی آن ها به وجود بیاید و سالانه تعدادی از جوانان به این پدیده شوم روی بیاورند خاطرنشان کرد: این جاست که باید نگاهی دوباره داشته باشیم به سیستم برنامه ریزی آموزشی و راه های پیش گیری به ویژه در سنین نوجوانی و حتی باید بر افزایش مهارت های اجتماعی افراد بیشتر تمرکز کنیم. وی ادامه داد: بیشتر کسانی که اکنون مصرف کننده هستند می گویند که ما در آغاز موادرا از روی کنجکاوی و به صورت سرگرمی و تفریحی استفاده می کردیم اما یک باره متوجه شدیم در دام اعتیاد افتاده و اسیر و وابسته آن شدیم و راه نجاتی هم نداریم. حتی درصد بالایی از جوانان و نوجوانان بعد از اعتیاد اظهار پشیمانی می کنند اما ترک اعتیاد به راحتی گرایش به مواد مخدر نیست. وی اضافه کرد: متاسفانه گاهی اعتیاد از ناحیه مدرسه و یا در سنین پایین شکل می گیرد که دلیل آن دوستان ناباب و نظارت نداشتن والدین بر عملکرد بچه هاست. حتی در مدارس هم صرفا به امر و نهی و سخنرانی درباره این گونه موضوعات بسنده می شود در حالی که ارتباط خوب و دوستانه مدیران و مسئولان مدارس با دانش آموزان در کنار نظارت خیلی قوی، مشاوره دادن و آگاهی دادن به آن ها می تواند تاثیر مطلوبی در جلوگیری از گرایش دانش آموزان به مصرف مواد مخدر داشته باشد.

وی البته یکی از مسائل مهم در زمینه پیشگیری و مبارزه با اعتیاد را آموزش نوجوانان در مدارس در کنار آموزش مهارت های زندگی برشمرد و گفت: این آموزش ها باید در تمامی مقاطع تحصیلی به اشکال مختلف وجود داشته باشد. در واقع اگر این آموزش ها همزمان با هم صورت گیرد، می توانیم به میزان قابل توجهی دانش آموزان را در برابر اعتیاد واکسینه کنیم.

■ **معلمان آموزش های لازم را ندیده اند**

این پژوهشگر حوزه اعتیاد خاطرنشان کرد: مسئله مهم دیگری که باید به آن توجه داشت، نحوه برخورد با دانش آموزان معتاد است. متاسفانه معلمان ما در این زمینه، آموزش های لازم را ندیده اند و علاوه بر آن مشاوران ما نیز ضعیف عمل می کنند. برخی حرکات تدافعی مانند اخراج دانش آموز معتاد از مدرسه، اوضاع را بدتر می کند و دانش آموز اخراج شده نه تنها اصلاح نمی شود بلکه بیشتر به سمت موادمخدر روی می آورد. بنابراین لازم است که معلمان ما در این زمینه آموزش های لازم را ببینند و اگر اطلاعات کافی در مورد اعتیاد ندارند، دانش آموزان را به یک مشاور حاذق و کارامد معرفی کنند. باید باور کنیم که این روزها بچه ها آن قدر جسارت پیدا کرده اند که برای ترسیدن باید علت های بزرگ داشته باشند. فرقی نمی کند شرق، غرب، جنوب و شمال پایتخت و یا حتی کشور. باید حواس خیلی ها به این بچه هایی که با این جسارت های بزرگ به دنبال تجربه های بزرگ هستند باشد.

جدول [شماره ۶۷۰۴]

طراح جدول: امید موسوی

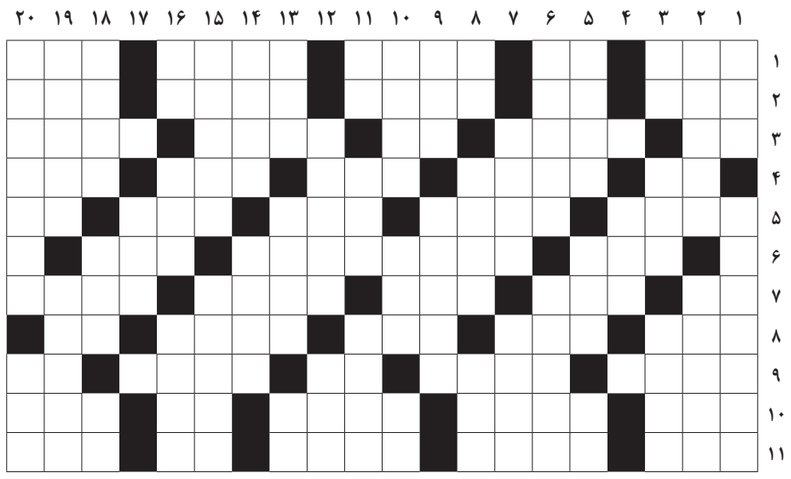

افقی

۱- آغاز شب - مکیدن - شیدا - بادبزن برقی - ..... آن به خشم رفتهٔ ما آشتی کنان / بازآمدی که دیدهٔ مشتاق بر در است ۲- ضربه با پا - صدای درشت - جاری - سیاق - پرهیز ۳- واحد سطح - نومید - صدای پاره شدن پارچه - اشخاص - میله پزشکی ۴- ضمیر وزنی - موحد - گناه - از درختان جنگلی - آفتاب ۵- اوراق مشارکت - گریزان - بالاپوش بلند - از القاب انگلیسی - جهت ۶- سخن زیر لب - بازیگر مرد سریال شب دهم - عداوت ۷- دوستی - جرس - شرمنده - رستگاری - سرچشمه ۸- از حروف الفبا - خرمن کوب قدیمی که بر گردن گاو می بستند - خوردن - یخ - از اقوام ایرانی ۹- سمت راست - سهل - حرکت اسب در شطرنج - ویرایش - فساد ۱۰- آتش - پیرامون - جای دورزدن - سوپ ایرانی - نوشته ها ۱۱- مادر آذری - ویر گول - دانشمند شهیر علم ژنتیک - راه میان بر - تظاهر به نیکویی

عمودی

۱- درس خوانده - آرد ماکارونی ۲- خطوط پیشانی - حاشیه ۳- نام ترکی - کشتی جنگی - فانی ۴- سرحد ۵- جایز - جای خلوت - کندن و تراشیدن ۶- حداقل - نوش ۷- جهانگرد - باد خنک ۸- پرگویی - از واحدهای اندازه گیری مسافت - ولی ۹- بالاترین نقطه - نزار ۱۰- شفیره - آلوچه کوهی - تکرار حرف ۱۱- نفس خسته - طلایی - از گل ها ۱۲- عمل - چینه دیوار ۱۳- واحد غذا - آلت نواختن برخی سازهای زهی - نقش هنری ۱۴- باند - قانون چنگیزی ۱۵- آبراهه - ملاقات ۱۶- دانه خوشبو - الحاد - بن ۱۷- زراعت به امید باران ۱۸- آهنگر اساطیری شاهنامه - کفش چهارپایان - آواز دسته جمعی ۱۹- درختی گرمسیری با چوبی سیاه و گران بها - زمختی ۲۰- مرحوم - سودحرام

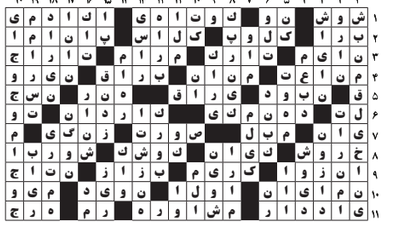

حل جدول شماره ۶۷۰۳